

ชื่อเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะครู
ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ที่ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านโนนค้อ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

ผู้วิจัย นายนิกร เขยชมศรี

ปีที่วิจัย ปีการศึกษา 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็น และองค์ประกอบของกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีในการพัฒนาระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ที่ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านโนนค้อ 2) สร้างและประเมินระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม 3) นำระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมไปใช้ และ 4) ประเมินและปรับปรุงระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม ดำเนินการวิจัย 4 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 (R1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็น และยกร่างระบบกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ รองผู้อำนวยการ ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการสภานักเรียน เครือข่ายผู้ปกครอง และผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน ระยะที่ 2 (D1) สร้างและประเมินยืนยันระบบโดยการสนทนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน ระยะที่ 3 (R2) นำระบบไปใช้กับครูผู้สอน 19 คน และนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 313 คน ในภาคเรียนที่ 1-2 ปีการศึกษา 2567 โดยใช้แบบแผนการทดลอง One Group Pretest-Posttest Design และระยะที่ 4 (D2) ประเมินและปรับปรุงระบบหลังการใช้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 19 ฉบับ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI Modified) การทดสอบค่าที (Dependent Samples t-test) และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันของสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ที่ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.22$) สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.70$) ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นโดยรวมเท่ากับ 0.46 โดยด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การสร้างบรรยากาศและจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ (PNI Modified = 0.50) และองค์ประกอบของกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่ผ่านการยืนยันจากผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านการผลิต และด้านข้อมูลย้อนกลับ พร้อมคู่มือแนวปฏิบัติ

2. ระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) ด้านปัจจัยนำเข้า มี 5 องค์ประกอบย่อย 2) ด้านกระบวนการ ประกอบด้วยกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม 5 ขั้นตอน และกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 7 ขั้นตอน 3) ด้านการผลิต ได้แก่ สมรรถนะครู 6 ด้าน (30 ตัวบ่งชี้) และคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะชีวิต 5 ด้าน (26 ตัวบ่งชี้) และ 4) ด้านข้อมูลย้อนกลับ มี 3 ส่วน ผลการประเมิน

ยืนยันโดยการสนทนาอิงผู้เชี่ยวชาญพบว่า ระบบมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบ และคู่มือแนวปฏิบัติมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.81$)

3. ผลการนำระบบไปใช้พบว่า 1) ครูมีคะแนนทดสอบความรู้ความเข้าใจหลังการพัฒนา ($\bar{x} = 16.37$ ร้อยละ 81.84) สูงกว่าก่อนการพัฒนา ($\bar{x} = 9.42$ ร้อยละ 47.11) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ครูมีความสามารถในการออกแบบหน่วยการเรียนรู้และเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ผลการนิเทศและประเมินสมรรถนะครูทั้ง 6 ด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.43$) โดยด้านการสร้างบรรยากาศและจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.55$) และ 4) นักเรียนมีทักษะชีวิตทั้ง 5 ด้านโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.75$)

4. ผลการประเมินและปรับปรุงระบบหลังการใช้พบว่า ระบบมีคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.72$) และมีความเป็นประโยชน์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.79$) ครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อระบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.81$) และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.75$) และได้้นำผลการสะท้อนคิดของผู้เกี่ยวข้องไปปรับปรุงระบบให้สมบูรณ์พร้อมสำหรับการขยายผลสู่สถานศึกษาอื่นในบริบทใกล้เคียงต่อไป

คำสำคัญ : ระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม, สมรรถนะครู, การจัดการเรียนรู้เชิงรุก, ทักษะชีวิตของนักเรียน

Title	The Development of a Participatory Management System to Enhance Teachers' Competencies in Active Learning Management Promoting Students' Life Skills at Bannokhor School under Kalasin Primary Educational Service Area Office 3
Researcher	Mr. Nikorn Choeichomsri
Academic Year	2024

ABSTRACT

This study was research and development (R&D) aiming to: 1) investigate the current conditions, desirable conditions, priority needs, and the components of the theoretical conceptual framework for developing a participatory management system to enhance teachers' competencies in active learning management promoting students' life skills at Bannokhor School; 2) construct and assess the participatory management system; 3) implement the participatory management system; and 4) evaluate and improve the participatory management system. The research was conducted in four phases. Phase 1 (R1) examined the current and desirable conditions, priority needs, and drafted the system; the informants included the deputy director, teachers, the basic education school board, the student council committee, the parent network, and 7 experts. Phase 2 (D1) constructed and confirmed the system through a Connoisseurship technique with 9 experts. Phase 3 (R2) implemented the system with 19 teachers and 313 students from Grade 1 to Grade 9 during the first and second semesters of the 2024 academic year, employing a One Group Pretest-Posttest Design. Phase 4 (D2) evaluated and improved the system after implementation. Nineteen research instruments were employed. The statistics used were percentage, mean, standard deviation, the Modified Priority Needs Index (PNI Modified), the dependent samples t-test, and content analysis.

The research findings were as follows:

1. The current conditions of teachers' competencies in active learning management promoting students' life skills were at a moderate level overall ($\bar{x} = 3.22$), while the desirable conditions were at the highest level ($\bar{x} = 4.70$), with an overall PNI Modified of 0.46. The competency with the highest priority need was creating a learning atmosphere and managing the learning environment (PNI Modified = 0.50). The components of the theoretical conceptual framework, confirmed by the experts, comprised four main components, namely Inputs, Process, Outputs, and Feedback, together with a practice manual.

2. The developed participatory management system consisted of four main components: 1) Inputs, with five sub-components; 2) Process, comprising a five-step participatory management process and a seven-step active learning management process; 3) Outputs, namely six domains of teachers' competencies (30 indicators) and five domains of students' life skills quality (26 indicators); and 4) Feedback, with three elements. The assessment results, confirmed through the Connoisseurship technique, showed that the system was appropriate at the highest level in every component, and the practice manual was also appropriate at the highest level ($\bar{x} = 4.81$).

3. The implementation results revealed that: 1) the teachers' post-development knowledge and understanding test scores ($\bar{x} = 16.37$, or 81.84%) were significantly higher than the pre-development scores ($\bar{x} = 9.42$, or 47.11%) at the .05 level of statistical significance; 2) the teachers' ability to design learning units and write active learning lesson plans was at a high level overall; 3) the supervision and assessment of the teachers' competencies across all six domains were at a high level overall ($\bar{x} = 4.43$), with the highest mean in creating a learning atmosphere and managing the learning environment ($\bar{x} = 4.55$); and 4) the students' life skills in all five domains were at the highest level overall ($\bar{x} = 4.75$).

4. The post-implementation evaluation and improvement results showed that the system's overall quality was at the highest level ($\bar{x} = 4.72$) and its overall usefulness was at the highest level ($\bar{x} = 4.79$). The teachers' satisfaction with the system was at the highest level overall ($\bar{x} = 4.81$), and the students' satisfaction with active learning management was at the highest level overall ($\bar{x} = 4.75$). The reflections of the stakeholders were subsequently used to refine the system to completion, ready for dissemination to other schools in similar contexts.

Keywords : Participatory Management System, Teachers' Competencies, Active Learning Management, Students' Life Skills